

Tämä esitys edustajiston jäsenten esteellisyydestä käsiteltäessä ns. omaisuusksymystä käsitellään edustajiston kokouksen 4/2012 kohdassa 5. Kokouksen työjärjestyksen vahvistaminen. Esteellisyys omaisuusksymyksestä ratkaistaan yleisenä ja toistaiseksi voimassa olevana päätöksenä johtuen sen vaikutuksesta mahdollisiin edustajistossa tulevaisuudessakin käsiteltäviin asiaan liittyviin päätöksiin. Lisäksi esteellisyys koskettaa suurta määrää edustajiston jäsenistä, jolloin on kohtuullista, että kyseiset edustajat etukäteen asiasta tietoisina voivat tarvittaessa kutsua kokoukseen varajäsenensä.

Päätöksen perustelut on esitetty tämän dokumentin sivuilla 1-4, päätösesitys on sivulla 5.

Omaisuusksymys

Omaisuusksymyksellä tarkoitetaan niitä käsiteltäviä asioita, jotka liittyvät ylioppilaskunnan tämän hetkisen kannan mukaan AYY:ltä puuttuvaan n. 42 miljoonan euron omaisuuserään. Tällä hetkellä kyseinen omaisuuserä on Helsingin kauppatieteiden ylioppilaiden säätiön (myöhemmin KY-säätiö) hallussa.

Esteellisyys AYY:n säännöissä

AYY:n edustajiston työjärjestyksen 4 § mukaan edustajiston toiminnassa noudatetaan esteellisyydestä, mitä hallintolain (434/2003) 28 §:ssä säädetään. Lisäksi työjärjestyksen 4 § mukaan esteellisyydet ratkaisee kokouksen puheenjohtaja, erimielisyyden sattuessa kuitenkin edustajisto annettujen äänten enemmistöllä.

AYY:n sääntöjen 22 § mukaan edustajiston puheenjohtajan tehtäviin kuuluu tarvittaessa ratkaista, miten ylioppilaskunnan sääntöjä ja muita määräyksiä tulkitaan. Olenkin edustajiston puheenjohtajan ominaisuudessa tulkinnut, että AYY:ssä noudatetaan esteellisyydestä hallintolain 28 § lisäksi myös 27 ja 29 §, mitkä koskevat 28 § tarkoitettua esteellisyyttä sekä sen ratkaisemista.

Esteellisyys hallintolaissa

Hallintolain 27, 28 ja 29 § kuuluvat kokonaisuudessaan seuraavasti:

27 § **Esteellisyys**

Virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen.

Mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä ja muuta asian käsittelyyn osallistuvaa sekä tarkastuksen suorittavaa tarkastajaa.

28 §

Esteellisyysperusteet

Virkamies on esteellinen:

- 1) jos hän tai hänen läheisensä on asianosainen;*
- 2) jos hän tai hänen läheisensä avustaa taikka edustaa asianosaista tai sitä, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;*
- 3) jos asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa hänelle tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitetulle läheiselleen;*
- 4) jos hän on palvelussuhteessa tai käsiteltävään asiaan liittyvässä toimeksiantosuhteessa asianosaiseen tai siihen, jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;*
- 5) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä on hallituksen, hallintoneuvoston tai niihin rinnastettavan toimielimen jäsenenä taikka toimitusjohtajana tai sitä vastaavassa asemassa sellaisessa yhteisössä, säätiossa, valtion liikelaitoksessa tai laitoksessa, joka on asianosainen tai jolle asian ratkaisusta on odotettavissa erityistä hyötyä tai vahinkoa;*
- 6) jos hän tai hänen 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettu läheisensä kuuluu viraston tai laitoksen johtokuntaan tai siihen rinnastettavaan toimielimeen ja kysymys on asiasta, joka liittyy tämän viraston tai laitoksen ohjaukseen tai valvontaan; tai*
- 7) jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta erityisestä syystä vaarantuu.*

Läheisellä tarkoitetaan 1 momentissa:

- 1) virkamiehen puolisoa ja virkamiehen lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa, isovanhempaa ja virkamiehelle muuten erityisen läheistä henkilöä samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa;*
- 2) virkamiehen vanhempien sisarusta sekä hänen puolisoaan, virkamiehen sisarusten lapsia ja virkamiehen entistä puolisoa; sekä*
- 3) virkamiehen puolison lasta, lapsenlasta, sisarusta, vanhempaa ja isovanhempaa samoin kuin tällaisen henkilön puolisoa sekä virkamiehen puolison sisarusten lapsia.*

Läheisenä pidetään myös vastaavaa puolisukulaista. Puolisoilla tarkoitetaan aviopuolisoita sekä avioliitonomaisissa olosuhteissa ja rekisteröidyssä parisuhteessa eläviä henkilöitä.

29 §

Esteellisyden ratkaiseminen

Virkamiehen esteellisyyttä koskeva kysymys on ratkaistava viipymättä.

Virkamies ratkaisee itse kysymyksen esteellisyydestään. Monijäsenisen toimielimen jäsenen ja esittelijän esteellisyydestä päättää kuitenkin toimielin. Monijäseninen toimielin päättää myös muun läsnäoloon oikeutetun esteellisyydestä. Jäsen tai esittelijä saa osallistua esteellisyyttään koskevan asian käsittelyyn vain, jos toimielin ei olisi ilman häntä päätösvaltainen eikä hänen tilalleen ole ilman huomattavaa viivytystä saatavissa esteetöntä henkilöä.

Esteellisyyttä koskevaan päätökseen ei saa hakea erikseen oikaisua eikä muutosta valittamalla.

Hallintolain aiheuttama esteellisyys omaisuuskyseksessä (tulkinta)

Hallintolain mukaan esteellisyys muodostuu 28 § ensimmäisen momentin toisen ja viidennen kohdan perusteella yksiselitteisesti sellaisille henkilöille, jotka toimivat tällä hetkellä (kaudella 2012) KY-säätiön hallituksessa taikka hallintoneuvostossa. KY-säätiön hallintoneuvostona toimii Helsingin kauppatieteiden ylioppilaat ry:n (myöhemmin KY ry.) valtuusto, jota kyseisen yhdistyksen sääntöjen mukaan kutsutaan edustajistoksi.

Lisäksi neljännen ja viidennen kohdan mukaisesti esteellisyys muodostuu yksiselitteisesti myös niille henkilöille, jotka ovat KY-säätiön palveluksessa.

KY-säätiön hallintoneuvoston osalta esteellisyys koskee myös varajäseniä niiltä osin, kuin he ovat osallistuneet hallintoneuvoston kokouksiin äänivaltaisina edustajina tai viimeistään siinä vaiheessa kun heidän olisi varsinaisen jäsenen estyttyä tarkoitus nousta äänivaltaisiksi edustajiksi.

Niiden henkilöiden, jotka ovat sekä AYY:n edustajiston että KY-säätiön hallintoneuvoston varsinaisia taikka varajäseniä on tehtävä ratkaisu siitä, kummassa elimessä toimivat viimeistään siinä vaiheessa, kun tulisivat päätösvaltaisiksi KY-säätiön hallintoneuvostossa yleensä tai AYY:n edustajistossa omaisuuskyseksystä käsiteltäessä. Tämä päätös on myös pysyvä, eikä sitä voi muuttaa enää sen jälkeen, kun päätöksen on kerran tehnyt. Ehdottomuus johtuu siitä, että vuoden 2012 alussa AYY on jättänyt Helsingin käräjäoikeudelle haastehakemuksen, jolla haastetaan KY-säätiö siviilioikeuteen omaisuuskyseksessä. Näin ollen toimiminen sekä haastajan että vastaavan puolen elimissä ei tule kysymykseen.

Mikäli KY ry:n edustajiston jäsen haluaa toimia AYY:n edustajistossa äänivaltaisena edustajana omaisuuskyseksystä käsiteltäessä, tulee hänen toimittaa puheenjohtajalle asiakirja, joka todistaa hänen KY-säätiön sääntöjen 6 § mukaan evänneen suostumuksensa toimia KY-säätiön hallintoneuvoston jäsenenä koko hallintoneuvoston meneillään olevalla toimikaudella.

Esteellisyys muodostuu myös KY-ylioppilaskunnan (toimi 31.12.2009 asti) vuonna 2009 ja 2008 toimineeseen edustajistoon sekä saman ylioppilaskunnan samoina vuosina toimineisiin hallituksiin. Nämä päätöksiä tehneet elimet ovat olleet tekemässä kiistanalaisen omaisuserän lahjoittamiseen liittyviä päätöksiä ja näin ollen katson vähintäänkin esteellisyyssperusteiden kohdan seitsemän toteutuvan.

Vastaavasti esteellisyys koskee myös KY-säätiön hallituksia ja hallintoneuvostoja vuosilta 2008 ja 2009 heidän oltua omaisuuslahjoitusten vastaanottavana osapuolena, jolloin esteellisyyssperusteiden kohta seitsemän toteutuu.

Lisäksi esteellisyys muodostuu edellä kuvattujen henkilöiden puolisoille ja perheenjäsenille.

Esteellisyydestä

Hallintolain 27 § mukaan esteellinen henkilö ei saa osallistua asian käsittelyyn. Tämä tarkoittaa AYY:n edustajiston virallisia tai muuten AYY:n järjestämiä tilaisuuksia, joihin kuuluvat ainakin edustajiston kokoukset sekä iltakoulut (valmistelu). Lisäksi asian käsittelyyn osallistumiseksi katsotaan viestintä asiasta AYY:n tarjoamilla edustajiston viestintäkanavilla, lähinnä edustajiston virallisella sähköpostilistalla (edustajisto@list.ayy.fi) sekä edustajiston wiki-sivustolla (<http://edustajisto.ayy.fi>). Sen sijaan asian käsittelyä ei ole henkilöiden yksityinen, kahdenkeskinen viestintä, mikä ei tapahdu AYY:n virallisten kanavien kautta.

Hallintolain 27 § mukaisesti esteellinen henkilö ei myöskään saisi olla läsnä asiaa käsiteltäessä. Tämä ei kuitenkaan edustajiston tapauksessa päde, sillä samoin kuin kunnanvaltuustoissa, edustajiston kokoukset ovat jäsenjulkisia. Näin ollen esteelliset henkilöt ovat läsnäolo-oikeutettuja, mutta eivät puhe-, ääni- taikka esitysoikeutettuja.

Esteellisyys on henkilöä koskeva asia, joka henkilön tulisi yleensä ratkaista itse ns. jäävämmällä itsensä asian käsittelystä. On muistettava, että mikäli myöhemmin todettaisiin esteellisen henkilön osallistuneen päätöksentekoon, voi kyseeseen tulla pahimmillaan syyte luottamusaseman väärinkäytöstä.

PÄÄTÖSESITYS

Edustajisto päätti työjärjestyksensä 4 §, hallintolain (434/2003) sekä puheenjohtajan tulkinnan mukaisesti, että esteellisiä käsittelemään ns. omaisuuskyseksystä AYY:n edustajistossa ovat seuraavat, erikseen käsiteltävien ryhmien jäsenet. Kutakin ryhmää koskeva päätös esteellisyydestä katsotaan omaksi päätöksekseen.

- KY-säätiön hallitus vuonna 2012
  - PÄÄTÖS:
- KY-säätiön hallintoneuvoston varsinaiset jäsenet vuonna 2012
  - PÄÄTÖS:
- KY-säätiön hallintoneuvoston ne varajäsenet, jotka ovat käyttäneen äänivaltaa hallintoneuvoston kokouksessa vuonna 2012
  - PÄÄTÖS:
- KY-säätiön hallintoneuvoston varajäsenet vuonna 2012, mikäli nousevat äänivaltaisiksi. Päätös siitä, toimiiko äänivaltaisena KY-säätiön hallintoneuvostossa vaiko AYY:n edustajistossa (omaisuuskyseksystä käsiteltäessä) on tehtävä viimeistään siinä vaiheessa, kun olisi nousemassa äänivaltaiseksi toisessa elimessä ensimmäistä kertaa.
  - PÄÄTÖS:
- KY-ylioppilaskunnan viimeinen edustajisto, kausi 2008-2009
  - PÄÄTÖS:
- KY-ylioppilaskunnan hallitukset vuosilta 2008 ja 2009
  - PÄÄTÖS:
- KY-säätiön hallitukset vuosilta 2008 ja 2009
  - PÄÄTÖS:
- KY-säätiön hallintoneuvostot vuosilta 2008 ja 2009
  - PÄÄTÖS:

Lisäksi esteellisyys muodostuu edellä esteellisiksi päätettyjen puolisoille tai muille perheenjäsenille hallintolain 28 § tarkoittamalla tavalla.

Päätös ei koske muita AYY:n edustajistossa käsiteltäviä asioita. Lisäksi edustajisto päätti merkitä tiedokseen päätöksen perustelut.

Espoossa 1.3.2012

Antti Karkola
edustajiston puheenjohtaja
Aalto-yliopiston ylioppilaskunta